

FA1307/18
'S-GRAVENHAGE, 28 April 1950

Javastraat 68

No. 84084

Bijl.: één

ZIEER GEHEIM

Betr.: Studeren in
Oost-Europa

Ik heb de eer Uwe Excellentie mede te delen, dat kort na de bekendmakingen over de geldsanering in Indonesië wederom onder Russische invloed pogingen in het werk zijn gesteld om belangstelling te wekken onder Indonesische studenten hier te lande voor de studie in Oost-Europa. Er bestaan gegronde redenen om aan te nemen, dat deze pogingen worden voortgezet.

Onder verwijzing overigens naar de inhoud van het hiernevens gevoegde rapport, zij het mij vergund hierbij nog aan te tekenen, dat aan deze aangelegenheid en ook aan de persoon van G.Afrin dezerzijds de nodige aandacht wordt besteed.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

Mr L. Einthoven.

AAN:

Z.E.de Minister President,
Z.E.de Minister v. Binnenlandse Zaken,
Z.E.de Minister v. Buitenlandse Zaken,
Z.E.de Minister v. Onderwijs, Kunsten en
Wetenschappen,
Z.E.de Minister v. Uniezaken en Overzeese
Rijksdelen,

te

'S-GRAVENHAGE.

GEHEIM RAPPORT

Kort na de bekendmakingen over de geldsanering in Indonesië is uit goede bron bericht ontvangen, dat door of vanwege de Russische Ambassade te 's-Gravenhage aan Indonesische studenten in Nederland, die door de gevolgen der geldsanering gedupeerd dreigden te geraken, te kennen is gegeven, dat zij in Oost-Europa met daar beschikbaar gestelde beurzen verder zouden kunnen studeren.

In feite is dit geen nieuw verschijnsel, immers sedert geruime tijd wordt bij voortdoring getracht studerenden uit alle delen der wereld naar Oost-Europa te lokken, waarbij de "International Union of Students" (I.U.S.) te Praag een actieve rol speelt. Wat Nederland betreft heeft dit successievelijk resultaten opgeleverd; verscheidene eertijds hier te lande studerende Indonesiërs bevinden zich sedert langere of kortere tijd te Praag en één te Budapest.

Uit Praag komt nu en dan een Indonesiër naar Nederland, blijkbaar met een of andere opdracht. In Februari 1950 is bijv. herwaarts gekomen S. BUDIARDJO en thans vertoeft tijdelijk hier te lande de te Praag studerende Indonesiër Mohammed Zain NASUTION.

Met betrekking tot eerstgenoemde is vernomen, dat hij de mogelijkheid om in de Russische satellietstaten studiebeurzen te bekomen besproken heeft met Indonesische studenten. Reeds eerder, na het inzetten der tweede politionele actie in Indonesië, is deze Indonesiër ook terzake actief geweest. Maar eveneens is de te 's-Gravenhage vertoevende Rus George AFRIN in deze weer werkzaam. Deze Tass-agent vervult zodoende een rol, welke met zijn eigenlijke functie niets te maken heeft.

Reeds in October 1948 werd uit betrouwbare bron vernomen, dat Afrin zich tegenover een Indonesiër had uitgelaten, dat de studie in Nederland "niet productief" was voor de nationale (Indonesische) zaak waarbij hij toen reeds de aandacht heeft gevestigd op de studiemogelijkheden in Oost-Europa.

Sedertdien is bij herhaling gebleken, dat Afrin hier te lande in contact staat met Indonesiërs en zelfs is daarbij de indruk bekomen, dat hij mededelingen doet of berichten doorgeeft. Dit is nog zeer recent het geval geweest.

Thans zouden voor Indonesische studenten in Nederland acht beurzen ter beschikking zijn gesteld, namelijk twee voor studie in Warschau, twee voor Budapest, een voor Bukarest en drie voor het studeren te Praag.

Er zijn ook nu kennelijk weer Indonesiërs, die daarvoor belangstelling hebben. Hieraan wordt de nodige aandacht geschonken.